

Program

15. juni Reiselivet

Tidspunkt	Tema	Foredragsholder
10.00–10.05	Velkommen	Seminarleder Arne Hjeltnes
10.05–10.35	30 år langs Nasjonale turistveger	Jan Andresen, Seksjonsleder Nasjonale turistveger (1998–2023)
10.35–10.50	Nasjonale turistveger – betydning for regional utvikling og reiseliv	Erik W. Jakobsen, Partner og styreleder i Menon Economics
10.50–11.00	Nasjonale turistveger som arkitekturprosjekt	Ketil Kiran, Sivilarkitekt og leder av Nasjonale turistvegers arkitekturråd
11.00–11.10	Nasjonale turistveger som kunstprosjekt	Morten Kvamme, Kunstkurator og leder av Nasjonale turistvegers kunstråd
11.10–11.25	Steilneset minnesteds betydning i nasjonal og internasjonal sammenheng	Liv Helene Willumsen, Professor emerita, Universitetet i Tromsø
11.25–11.45	Nasjonale utvegar til kunst og arkitektur	Kjartan Fløgstad, Forfatter
11.45–12.30	Rast/lunsj	
12.30–12.40	Musikkinnslag	Fantefølget
12.40	Åpning av utstillingen	
12.40–12.45	Velkommen	Irene Alma Lønne, Rektor Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
12.45–12.55	Presentasjon av utstillingen	Nina Berre, Kurator, Berre+Ellefsen. Curating Architecture & Urbanism
12.55–13.05	Åpningsord fra Statens vegvesen	Ove Myrvåg, Direktør Økonomi og virksomhetsstyring, Statens vegvesen
13.05–13.15	Offisiell åpning av RAST	Jon-Ivar Nygård, Samferdselsminister
13.15–13.20	Musikkinnslag	Fantefølget
13.20–14.00	Kaffe-rast og tid til å besøke utstillingen	
14.00–14.30	Norwegian Scenic Routes in an International Context	Terry Stevens, Grunnlegger og adm. dir. Stevens & Associates
14.30–14.45	Case Havøysund	Tor-Bjarne Stabell, Gründer og fisker
14.45–15.00	Nasjonale turistveger – en gavepakke til reiselivet	Nils Henrik Geitle, Adm. dir. De Historiske Hotel & Spisesteder
15.00–15.20	Dilemmaer i norsk reiseliv – og noen tanker om løsninger	Kristian Jørgensen, Adm. dir. Fjord Tours Group
15.20–15.30	Oppsummering/avslutning	Seminarleder: Arne Hjeltnes

16. juni Kunsten

Tidspunkt	Tema	Foredragsholder
		Seminarleder: Mike Sperlinger, Kunsthøgskolen i Oslo
10.00–10.05	Velkommen	Leder av kunstprogrammet Morten Kvamme
10.05–10.10	Dagens program	Mike Sperlinger, Kunsthøgskolen i Oslo
10.10–11.00	Restless: Towards a new art ethics	Ingrid Halland, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo/Universitetet i Bergen
11.00–11.45	«Skyldner». Et portrett av gjeld	Matias Faldbakken, Artist
12.00–13.00	Lunsj	
13.00–13.45	Paneldiskusjon	Ledet av Mike Sperlinger
14.00–14.45	Expanded landscapes. On curating art & ecology	Blanca de la Torre, Curator
14.45–15.00	Samtale og avslutning	Mike Sperlinger i samtale med Blanca de la Torre

20. juni Arkitekturen

Tidspunkt	Tema	Foredragsholder
		Seminarleder: Camilla Moneta
09.30–09.40	Velkommen	Ingrid Dahl Hovland, Vegdirektør
09.40–10.00	Nasjonale turisveger, betydning for norsk arkitekturpraksis	Adnan Harambasic, President Norske arkitekters landsforbund
10.00–10.35	Nasjonale turistveger sett utenfra	Kjeld Vindum, Kunstakademiets arkitektskole, København
10.35–10.50	Rast	
10.50–11.20	The Landscape of the Scenic Routes	Luis Callejas, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
11.20–11.50	Nasjonale turistveger som norsk arkitekturhistorie	Mari Hvattum, Arkitektur- og desinghøgskolen i Oslo
11.50–12.30	Lang Rast	
12.30–12.50	Musikkinnslag	Fra Norges musikkhøgskole
12.50–13.10	Vinnere. Konkurransene, arkitekturvurderinger i Nasjonale turistveger 2023	Ketil Kiran, Arkitekt og leder av arkitekturrådet i Nasjonale turistveger
13.10–13.30	Vinnere, studentkonkurransen i Nasjonale turistveger	Kristine Jensen, Landskapsarkitekt Kunstakademiets arkitektskole
13.40–14.10	The Intimacy of Place	Deona Swager Florenca
14.10–14.40	Kvalmende nasjonalromantisk? Diskusjonene om Nasjonale turistveger	Karl Otto Ellefsen, arkitekt B+E
14.40–15.30	Paneldebatt ledet av møteleder	Gaute Brochmann, redaktør <i>Arkitektur</i> Thea Kvamme Hartmann, Snøhetta Tanja Lie, Lie-Øyen arkitekter, leder Rådet for byarkitektur i Oslo Erling Dokk Holm, NMBU
15.45–16.15	Nasjonale turistveger som praksiserfaring	Jan Olav Jensen, Jensen og Skodvin
16.15	Avslutningsord	Camilla Moneta

Nasjonale
turistveger
30 år

15.–25. juni
2023

Rast

Nasjonale turistveger 30 år

4/5 av Statens vegvesen sine prosjekter langs Nasjonale turistveger er ferdigstilt, og det er tid for å gjøre opp status. Denne 30-årsmarkerin-gen, med utstillinger, seminarer og katalog skal oppsummere, feire og diskutere prosjektene. Intensjonen er å reflektere over Nasjonale turist-veger sett i forhold til vår tids utfordringer og virkelighetsoppfatninger.

Turistvegsatsingen skal bidra til å styrke Norge som reisemål ved å gi vegfarende turister opplevelser som frister til lengre opphold og flere besøk. Målet er å styrke næringsliv og bosetting, ikke minst i distriktene.

Mandatet for prosjektet er fulgt opp. Turistvegene har kultivert det historiske vegsystemet og styrket regionalt næringsliv i et land der kombinasjonen av natur og bosetting er unik. Nasjonale turistveger har lagt til rette for reiseopplevelser gjennom landskapet og etablert og bygd rasteplasser med høy arkitektonisk og kunstnerisk kvalitet. I dette arbeidet har Statens vegvesen etablert ei plattform for arkitektonisk og kunstnerisk nytenkning.

Langs glassveggene mot auditoriene finner du en kronologisk over-sikt over 121 prosjekter som 50 ulike arkitekter, landskapsarkitekter og kunstnere har fått gjennomført langs de 18 Nasjonale turistvegene fra 1994 til i dag. I auditorium 1, Grete Prytz, vises resultatene av nylig arran-gerte studentkonkurranser og arkitektkonkurranser. I galleriet beskrives et sett av utfordringer og dilemmaer. Utvalgt arkitektur og kunst løftes fram som forbilder for framtidige prosjekter. Små tiltak langs vegene er vist side om side med omfattende og komplekse arkitektoniske og kunstneriske verk. Auditoriene 2 og 3, Sverre Fehn og Christian Norberg-Schulz, gir rom for seminarer om reiseliv, kunst og arkitektur.

Nasjonale turistveger
Norwegian Scenic Routes

Statens vegvesen

Foredragsholdere

15. juni Reiselivet

Arne Hjeltnes er engasjert i fisk, reiseliv og verdiskaping. Han har vore fiskeriutsending i Asia og turistsjef for Noreg i Amerika. Forfattar og programleiar. For tida arbeider han med ein tv-serie om Noreg for ameri-kanske PBS.

Jan Andresen Leiar for seksjonen Nasjonale turistvegar frå 1998 til april 2023, men involvert i turistvegsatsinga allereie frå starten. Sivilingeniør frå NTH og musikar med 42 års fartstid i Statens vegvesen som plan-leggjar, utgreiar, plansjef og seksjonsleiar – etter to år som forskar på Sintef i Trondheim.

Erik W. Jakobsen er partner og styreleder i Menon Economics. Han har 30 års erfaring som forsker og konsulent og har jobbet med analyser av reiselivsnæringen like lenge. Erik har doktorgrad fra NHH i Organi-zational Economics og var professor II i strategisk ledelse ved USN (Universitetet i Sørøst-Norge) fra 2009 til 2018. Erik har skrevet fire bøker og hatt ansvar for flere hundre utredninger og analyser om reise-liv, maritim næring, helseindustri og andre næringer.

Ketil Kiran Ved siden av å praktisere som arkitekt, har Ketil Kiran vært både visepresident og president i Norske Arkitekters Landsforbund. Han har skrevet en rekke artikler om faglige spørsmål, og ga i 1995 ut boka *Fagert er landet?*, der han diskuterte de visuelle kvalitetene på viktige reiselivsmål. Boka var en del av den offentlige satsingen på arkitektur som etableringen av Nasjonale turistveger var et uttrykk for. Arkitekt Ketil Kiran har vært leder for turistvegenes arkitekturråd i en årrekke.

Morten Kvamme (1971) er utdannet som billedkunstner fra Kunst-akademiet i Bergen i 2003. Han har tidligere jobbet som kurator ved Bergen Kunsthall og undervist ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen. I 2010 var han initiativtaker til visningsstedet Tag team studio i Bergen. Kvamme har ledet kunstprogrammet i Nasjonale turistveger siden høs-ten 2021.

Liv Helene Willumsen er professor emerita i historie ved UiT – Universi-tetet i Tromsø. Hun har forsket på trolldomsprosesser siden 1980-tallet. Hun har PhD i historie om trolldomsprosesser i Skottland og Finnmark fra University of Edinburgh (2008). www.livhelenewillumsen.no

Kjartan Fløgstad er fødd i Sauda i 1944 og bur i Nydalen i Oslo. I tillegg til ei lang rekke prisbelønna romanar, dikt og fortellingar har han sidan debuten i 1968 skrive sakprosabøker om emne som spenner frå popu-lærkultur til tungindustri, kunst og arkitektur.

Irene Alma Lønne Dansk arkitekt med bred erfaring fra praksis innen arkitektur, design, offentlig forvaltning, utdanninge, forskning og ledelse. Lønne har en MA i Arkitektur fra Arkitektskolen i Aarhus og en PhD-grad fra Kunstakademiets Arkitektskole. De siste 10 år har Lønne arbeidet med ledelse i akademia og har stått bak utviklingen av nye utdannelsesformer, forskningsstrategier og samarbeid med fokus på tverrfaglighet, samfunnsrelevans og bærekraft. Lønne har også sit-tet i flere styrer, bl.a. i styret i Akademisk Arkitektforening (DK). Siden 1. august 2023 har Lønne vært rektor på AHO.

Nina Berre er utdannet arkitekt (NTH 1992) og har en doktorgrad i arki-tekturhistorie (NTNU 2002). Hun er partner i B+E. Curating Architecture & Urbanism AS og instituttleder for institutt for landskapsarkitektur ved NMBU. Hun har tidligere vært instituttleder ved AHO, avdelings-direktør for arkitektur i Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design og direktør i Norsk Form.

Ove Myrvåg er udannet siviløkonom (BI 1990) og statsautorisert revisor (NHH 1994), han er direktør og leder økonomi og virksomhetsstyring i Statens vegvesen. Han har tidligere vært økonomidirektør i Bærum kommune og CFO/senior vice president i Wilhelmsen Ships Service.

Jon-Ivar Nygård Samferdselsminister fra oktober 2021. Tidligere ord-fører i Fredrikstad fra 2011 og satt i bystyret fra 1993. Nygård har hatt flere verv i Arbeiderpartiet og i folkevalgte organer, bl.a. i landsstyret i 2003–2004 og medlem av sentralstyret i Ap fra 2014. Han er valgt inn på Stortinget som representant for Østfold i perioden 2021–2025. Nygård er cand. mag. fra Universitetet i Oslo og Høgskolen i Østfold med studier i historie, sosialøkonomi og statsvitenskap.

Terry Stevens – founder and managing director of Stevens & Associ-ates, a Wales-based cosultancy that has worked in almost 60 countries around the world, specializing in tourism trend analysis, destination development and management, and place-making. Terry is the winner av LUXLife magazine Global Tourism Destination Expert of the Year, AI-Global Travel and Tourism Award for Destination Management, the Corporate LiveWire Global Award for Tourism Excellence and Innova-tion, and the prestigious Slovenian Government’s Award for a lifetime Contributions to Tourism.

Tor-Bjarne Stabell Født og oppvokst i Havøysund. Delaktig i ulike nærin-ger som fiskeri, restaurant bransjen og detaljhandel. Hovedinntekten kommer fra fiskeriaktiviteten. I tillegg er han politisk engasjert på ulike nivå. Er gjennom sine verv svært opptatt av stedsutvikling i Havøysund og Måsøy kommune.

Nils Henrik Geitle, CEO – De Historiske AS Utdanninge fra NHH og Hochschule St. Gallen (HSG) og med 25 års erfaring i reiselivet. Har tidligere erfaring fra Kavli Norge AS og Fjord Line, men har de siste 18 årene sammen med hoteller og spisesteder i hele Norge bidratt til utviklingen av De Historiske. Sitter i Nasjonale turistvegers Turistveg-forum og styret for Fjord Norge.

Kristian B. Jørgensen Adm. dir. Fjord Tours Group. Har jobbet med reiseliv i 30 år. Tidligere reiselivsdirektør for Vestlandet, adm. dir. i Fjord Norge, adm. dir. i De Historiske Hotell & Spise- steder og markeds-direktør for det Europeiske Kulturbyåret i Bergen i 2000. Er i dag styre-leder for Best Arctic Group AS, styremedlem i Virke Reiseliv, medlem i strategisk råd for Innovasjon Norge reiseliv og medlem av Nasjonale turistvegers Turistforum. Fjord Tours Group AS eies av Vy og Fjord1, og er en av Norges største reiselivsselskap som tilbyr grønne opplevelser knyttet til rundturer og reiser basert på offentlig transport.

16. juni Kunsten

Morten Kvamme (1971) er utdannet som billedkunstner fra Kunst-akademiet i Bergen i 2003. Han har tidligere jobbet som kurator ved Bergen Kunsthall og undervist ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen. I 2010 var han initiativtaker til visningsstedet Tag team studio i Bergen. Kvamme har ledet kunstprogrammet i Nasjonale turistveger siden høs-ten 2021.

Mike Sperlinger is a writer and curator, and currently Professor of Wri-ting and Theory at the Oslo Academy of Fine Art. Recent curatorial projects include the exhibition Counterimaginaries (Tromsø Kunstfore-ning, 2023), the screening series The Deviant Product (various cities in Norway, 2022) and a series of exhibitions with the late German artist Marianne Wex. He is founder and director of PRISMS (www.prisms.no), a new organisation for fostering alternative film cultures in Scandinavia and beyond.

Ingrid Halland is an architecture historian and art critic. Associate professor in art history, University of Bergen and Oslo School of Archi-tecture and Design. Her academic work is published in journals such as Log, Journal of Design History, Aggregate, Arkitektur N, Kunst og kultur, and Nordic Museology, and her work as an art critic is published in art magazines, museum catalogues, and artist books. The book *Ung Uro: Unsettling Climates in Nordic Art, Architecture, and Design* was published in 2021. Halland is the leader of the research project «How Norway Made the World Whiter» funded by The Research Council of Norway in collaboration with artist and researcher Marte Johnslie. She is also founder and editor-in-chief of Metode, a publishing platform by ROM for kunst og arkitektur.

Matias Faldbakken works as an artist and a writer in Oslo. He has exhibited at the Documenta 13 (2012) and represented Norway in the Nordic Pavillion at the Biennale di Venezia (2005). He has had solo exhibitions at WIELS, Brussels; Le Consortium, Dijon; Fridericianum, Kassel; Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam; The National Museum of Art, Design and Architecture, Oslo and The Astrup Fearnley Museum of Modern Art, Oslo. Since 2001 Faldbakken has published six novels, for which he has won the Bjørnson Prize, the Norwegian Critic’s Prize, The Norwegian Radio’s Literary Award and the ITB Buch Award. He has been shortlisted for the Nordic Council Literature Prize and IMPAC—Dublin Literary Award. His six novels are translated into more that 16 languages.

Blanca de la Torre is a curator, art historian, researcher, and ecofeminist whose professional work lies at the intersection of visual arts, political ecology, and sustainable creative practices. Her professional activity includes, in addition to curating exhibitions, artistic director of projects, seminars, workshops, curatorial residencies and international symposi-ums. Until last year she was chief curator of the 15 International Cuenca Biennial, she has curated numerous exhibitions at international muse-ums and art centers, this includes: Salzburger Kunstverein, EFA, New York and The Contemporary Art Museum of Oaxaca (MACO) in Mexico.

Steinar Sekkingstad is an art historian, wrixter, and curator. He works as an advisor for visual arts at the section for art and cultural development in Bergen municipality. Sekkingstad was a curator at Bergen Kunsthall from 2009 to 2022. He has curated a large number of exhibitions, edi-ted several books, and written about contemporary art for magazines, publications, and exhibition catalogs.

Marit Paasche holds an PhD in art history from the Norwegian Univer-sity of Science and Technology and she is the former head of research at the Norwegian Video Art Archive. She works as an independent cura-tor and writer, and her research interests span a vast area including art historiography, modernism, feminism and American and European con-temporary art with a particular focus on video art and experimental film. She is the curator of Minervas’s Voice at Universitetsmuseet in Bergen (2019–2028) and the author of Hannah Ryggen, Threads of Defiance.

Azar Alsharif lives and works in Bergen. She holds a BA from Bergen National Academy of the Arts. Exhibitions include Market Art Fair, Stockholm (2023), Melk, Oslo (2023), Kunstnernes Hus, Oslo (2020), KODE, Bergen (2019), Stavanger Kunsthall, Stavanger (2019), Tag Team Studio, Bergen (2017), Gwangju Biennale, South Korea (2016), Futura, Prague (2016), NADA, New York (2015) and Entrée, Bergen (2013) among others. Her works are in public collections such as Preus museum, KODE art museum, Equinor and KORO (Art in public places).

20. juni Arkitekturen

Camilla Moneta er arkitekt MNAL med tilleggsmaster i ledelse. I perio-den 20162022 var hun fagsjef i Arkitektforbundet (NAL). Hun har 20 år med arkitekt- praksis, hvorav 10 år i Snøhetta. Hun driver nå egen praksis som rådgiver, foredragsholder og skribent.

Ingrid Dahl Hovland Vegdirektør, Statens vegvesen siden 2019. Sivilin-geniør, tidligere administrerende direktør i Nye Veier og har jobbet som byggeleder, direktør og konsernsjef i en rekke entreprenørselskaper, bl.a. Statens vegvesen, Veidekke, Selvaag og Spenncon.

Adnan Harambasic er arkitekt MNAL og president i Norske arkitekters lands- forbund. Han er utdannet ved NTNU i Trondheim, og er partner og grunnlegger av arkitektkontoret SAAHA.

Kjeld Vindum Lektor, ansvarlig for Tværgående Undervisning, Det Kongelige Akademi – Arkitektur, København. Tidligere redaktør av bl.a. Arkitekten og ArkitekturDK. Har skrevet en lang rekke artikler og er medforfatter til flere bøker, bl.a.: Arne Jacobsen, med Carsten Thau.

Luis Callejas er professor i landskapsarkitektur på AHO, grunnlegger av Oslokontoret LCLA OFFICE og har undervist på Harvard og Yale. Callejas har bl.a prosjektert Aquatic Center for the IX South American Games, renoveringen av hovedstadion i Bogotá og er del av teamet som nå utvikler den tidligere amerikanske ambassaden i Oslo, tegnet av Eero Saarinen.

Mari Hvattum er professor i arkitekturhistorie ved AHO. Hun er utdannet ved NTNU, Universitetet i Bergen og Cambridge University, og arbeider med arkitektur og arkitekturtenkning på 18- og 1900-tallet. Hennes seneste bok er Style and Soli- tude. The History of an Architectural Problem som kommer ut på MIT Press i 2023.

Ketil Kiran Ved siden av å praktisere som arkitekt, har Ketil Kiran vært både visepresident og president i Norske Arkitekters Landsforbund. Han har skrevet en rekke artikler om faglige spørsmål, og ga i 1995 ut boka *Fagert er landet?*, der han diskuterte de visuelle kvalitetene på viktige reiselivsmål. Boka var en del av den offentlige satsingen på arkitektur som etableringen av Nasjonale turistveger var et uttrykk for. Arkitekt Ketil Kiran har vært leder for turistvegenes arkitekturråd i en årrekke.

Kristine Jensen er innehaver og leder av Kristine Jensen Landskab & Arkitektur. Med en bakgrunn som praktiserende landskapsarkitekt, forsker og underviser har hun en solid innsikt i og erfaring med land-skapsarkitektur og planlegging. Gjennom sitt 30-årige virke innen faget har hun mottatt flere legat og priser, blant annet European Landscape prize (2008) og Statens kunstsfonds livsvarige hædersytelse (2019) for sitt arbeid.

Deona Florenca Associate AIA, is an architectural designer from the United States who has studied the Norwegian Scenic Routes for the Stewardson Lebrun Keefe architectural research grant. Her work is inspired by phenomenas of nature, the architectural response to land-scape contexts and interactions of humans and site.

Karl Otto Ellefsen er professor emeritus ved AHO. Han har hatt ulike roller i Nasjonale turistveger de siste 25 årene.

Gaute Brochmann (AHO 2005–2011). Brochmann er redaktør i Arkitek-tur og arkitekturskribent i Morgenbladet.

Thea Kvamme Hartmann (Landskapsarkitekt MNLA, AHO 2007), Grup-peleder Landskap Snøhetta.

Tanja Lie er partner i Lie Øyen arkitekter, et arkitektkontor som arbeider mye med boligprosjektering, men som også har stått bak flere reali-serte turistvegprosjekter. Hun har vært tilknyttet AHO og NTNU som kritiker. For tiden sitter hun som leder for Rådet for byarkitektur i Oslo.

Erling Dokk Holm er førsteamanuensis ved Institutt for eiendom og juss, Fakultet for landskap og samfunn ved NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelig universitet). Dokk Holm underviser og forsker på by-, tettsteds- og eiendomsutvikling. Han deltar også flittig i den offentlige debatt om disse temaene.

Jan Olav Jensen er partner i Jensen og Skodvin arkitektkontor og har tegnet prosjekter for Nasjonale turistveger siden Reiselivsprosjektet startet opp tidlig i 1990-årene.